

Sommeren 2024 på Holmsbu kirkested.

Når livet snus på hodet- om håp og det å reise seg igjen

DEN NORSKE KIRKE
Søndre Hurum menighet

**KUNSTNERKIRKEN
& KULTURKAPELLET**
HOLMSBU

DEN NORSKE KIRKE
Asker kirkelige fellesråd

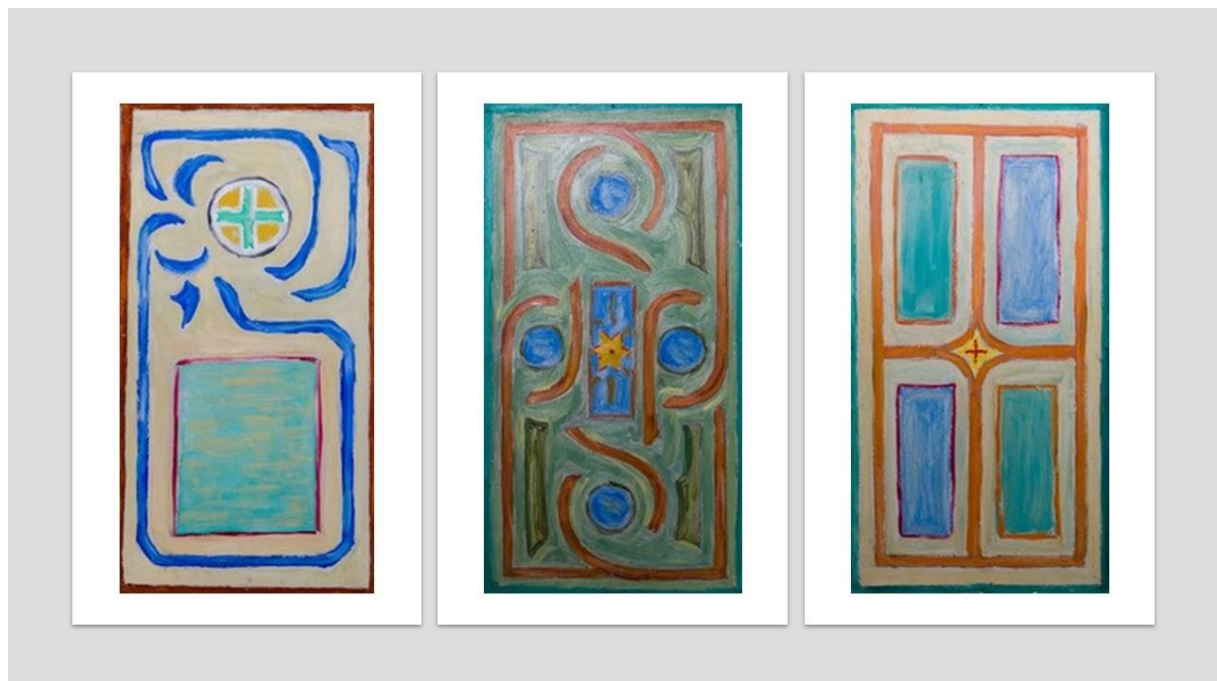
«Den vandrende malerinne» ble hun kalt i minneordene. Anita Greve var den av kunstnerkoloniens medlem som reserverte seg mot å male religiøse eller bibelske motiver i Holmsbu kirke. Likevel fikk hun dekorere nederste del av prekestolen.

Årsaken finner vi trolig i hendelser som skjedde under 2.verdenskrig. Anita og mannen Anders, drev med motstandsarbeid og gjemte illegale papirer på hytta i Holmsbu. Noen tystet og Gestapo arresterte dem i april 1942. Anita ble satt på Grini og Anders ble etter hvert brakt til Victoria terrasse. Der ble han skutt og drept i et sprang ned mot gata.

Mens Anita Greve satt på Grini, tegnet hun mange av sine medfanger. Tegningene på kartongbiter, konvolutter og liknende var del av en separatutstilling i 1946 og er nå i Nasjonalmuseets eie. I tillegg til tegningene, broderte hun sin fremtidige drøm. På en pung er det brodert en mann og en kvinne som sykler på vei til hytta.

Drømmen går i knus, livet blir snudd på hodet, da hun en uke før frigjøringen i 1945 får vite at Anders døde for Gestapos kuler allerede i 1942.

I 2024 har vi prøvd å aktualisere Greves kunst i kirken ved å formidle ulike måter å få livet snudd på hodet. Vi har valgt å fokusere på håpet: håpet om at livet kan leves godt, selv om det blir annerledes enn først antatt.

KULTURKAPELLET SOMMER 2024

26.mai hadde vi åpning av årets sesong i kulturkapellet. Utenfor kapellet var diakoni-utstillingen «Gi oss en drøm vi kan tro på» satt opp. Den sto i 14 dager før den skulle videre til kulturhovedstaden 2024, Bodø. Utstillingen, som var en fotoutstilling som seks ulike organisasjoner sto bak, ble presentert av Pål A. Berg fra Diakonhjemmet.

Inne i kapellet hang fotoutstillingen «Tett på kunsten i Holmsbu kirke». Denne var også laget av Pål A. Berg og viste detaljer fra kunsten i kirken som man tidligere ikke hadde sett. Pål hadde benyttet anledningen til å komme tett på da det sto stillaser i kirken.

Kapellet var fylt opp med publikum som også fikk høre Jan Berthelsen på obo i tillegg til vår egen organist, Tatiana Kapustina, på piano. Vår egen ungdoms-diakon Hege Borgen Andersen bidro med erfaringer fra diakoniarbeid i lokalmiljøet og ordfører Lene Conradi understreket betydningen av diakoni, særlig i møte med utsatte grupper.

2.juni kom Heidi Halvorsen med premiere på sin forestilling «Med mine øyne». Tilhørerne fikk høre om en mor som mistet synet da barnet hennes var nyfødt og synet kom aldri tilbake. Publikum fikk være med inn i en verden vi kanskje ikke vet så mye om, og en historie som forteller at «livskamp er livskamp» uansett årsak når vi rammes av tap.

9.juni var det Per Vollestad og hans musikkforestilling «Livet på Grini» som fylte kulturkapellet. Samtidig åpnet utstillingen med bilder av årets kunstner, Anita Greve. Mange av bildene var tegninger av medfanger fra Grini, der Anita Greve satt fra 1942-45.

16.juni ble det fløytefortelling av og med Torun Torbo. Med seg hadde hun Gunnhild Tønder på cembalo. «Sorgenfri-fløytekongens tilfluktsted» er historien om Fredrik den store av Potsdam. Han ble født til å bli en krigerkonge, men fløytetonen var hans egentlige stemme.

Foto: Ina Strøm

Grini i Bærum var den største tyske fangeleiren i Norge. Til sammen satt rundt 20 000 personer på Grini; de aller fleste var nordmenn. Av fremmede nasjonaliteter var det flest polakker, sovjetere og franskmenn. 786 Grini-fanger døde, de fleste etter å ha blitt sendt til Tyskland.

Kilde: SNL

23.juni kom forteller helga Samset og professor Terje Stordalen med forestillingen «Jobs bok- et spørsmål om rettferdighet». Forestillingen hadde premiere på årsmøtet til Norske kirkeakademier tre måneder tidligere. Jobs bok handler om den gudfryktige mannen Job, som rammes av ulykker og mister alt han eier – til tross for at han lever et rettferdig liv. Hvorfor lar Gud onde hendelser ramme gode mennesker? Det ble tid for samtale mellom Stordalen og Frank Tangen etter at Helga Samset hadde formidlet bokens poetiske kraft, og publikum kunne også stille spørsmål og komme med betraktninger.

30.juni var det klart for forteller Hege Eidseter og Frank Tangen i deres egenproduserte forestilling «Pär Lagerkvist og Barrabas – fortellingen om en troende ateist». Forfatteren og nobelprisvinneren Pär Lagerkvist var nær venn av Henrik Sørensen, og besøkte Holmsbu flere ganger. Dette ble fortellingen om vennskapet, og om dikteren som forsøkte å ta avstand fra barndommens kristne tro, uten helt å lykkes. Utdrag fra boka Barrabas ble også fremført.

Sophia Hugo Cabo, som er fra Holmsbu, satte toner til forestillingen på cello.

Foto: Pål A. Berg, Ellen Lande Gossner, Johanne Nyborg og Det teologiske fakultet.

22.juli var det Stein Lunde sin tur til å fremføre forestillingen «Forbryter uten brekkjern». Handlingen foregår rundt Hans Aleksander Hansen, lyriker og løsgjenger, som var innsatt på Opstad tvangsarbeidshus i 11 år. Stein Lunde formidler historien om Hansen og løsgjengerloven, som først ble opphevet i 1970. Han har satt melodi til en rekke av Hansens dikt, som er fulle av humor og overraskende poeng.

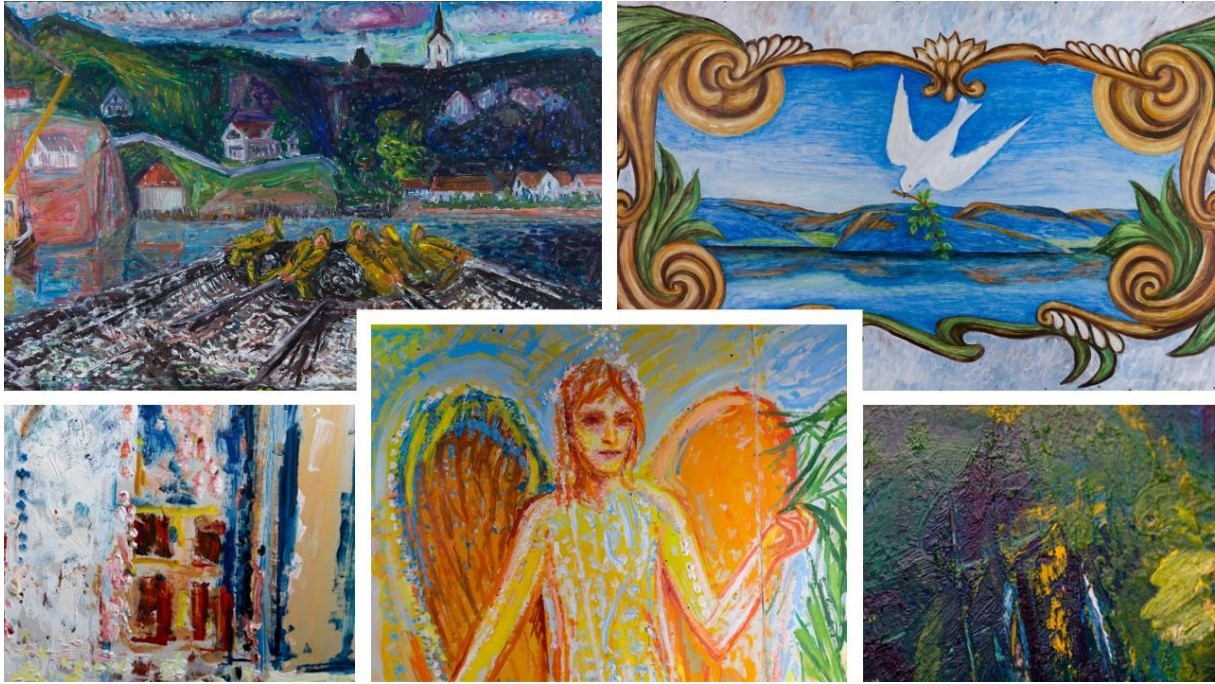
13. og 27.juli arrangerte vi barneforestillinger for første gang. Barna fikk først oppleve Hege Eidseter som fortalte historier i kirken og deretter fikk de prøve seg som kunstnere med kunsthøyskulelærer Tine Blix i kapellet. Barneforestillingene ble godt mottatt av både barn og voksne og resulterte i en utstilling i kulturkapellet siste åpningshelg i august.

Kunstpause ble arrangert to lørdager i juli. Her kunne alle som ville komme og få en gratis omvisning med Frank Tangen. Som en ekstra bonus, spilte organist Tatiana Kapustina på piano. De som møtte opp fikk historien om hvordan kunstnerne oppdaget Holmsbu - og om en av verdens største kunstnerkolonier, som holdt til her fra 1911 til 1961, det meste av tiden under ledelse av Henrik Sørensen. Etter 45 minutters foredrag var det åpent for spørsmål og innspill. Omtrent 25 veldig engasjerte personer benyttet seg av tilbudet.

Kirkevertene våre denne sommeren var fem ungdommer i alder 15-20 år. Den eldste hadde sin tredje sommer på Holmsbu kirkested og fungerte godt i rollen med å sette de nye inn i jobben. Vi holdt Åpen kirke og Åpent kapell torsdag til søndag fra 13-16 hele skoleferien i tillegg til helgene før og etter.

Det er mange årsaker til at folk besøker åpen kirke, men i Holmsbu er nok hovedgrunnen kunstnerkirken. Mange har etter hvert hørt om den og kommer for å høre mer. I tillegg er det flere som bare vil sette seg ned en stund, tenne et lys eller ta inn omgivelsene på egne premisser. Uansett må vertene møte de på en hyggelig måte og hovedoppgaven deres er at mennesker som kommer til kirken skal forlate den med en god følelse.

KUNSTFORESTILLINGER SOMMER 24

19.mai startet sommersesongen på Holmsbu kirkested. Den ene gjesten var Kristin Gunleiksrud Raaum og hun skulle samtale med den andre gjesten, musiker Thomas Tvedt. I tillegg til å være musiker er Thomas utdannet musikkterapeut og underviser andre blinde i ekkolokalisering og mobilitet. Kristin hadde akkurat gått av som leder for Kirkerådet og fått St. Olavsorden blant annet for sin kamp for likekjønnet vigsel. Hun er nå leder i Norske kirkeakademier. Frank Tangen ledet samtalen.

Samtalen dreide rundt temaet Håp, og hva man drømmer om. Både Kristin og Thomas snakket om hvilke håp og drømmer de har personlig, og hva de tenker om håp for samfunnet og verden.

7.juli kom Uno Vesje med harpen sin til kirken. Forestillingen denne dagen ble kalt En ny jord. De fleste av kirkens kunstnere gjennomlevde to verdenskriger, men beholdt likevel en tro og et håp om en verden uten krig, men fred gjennom samarbeid og ikke-vold. Hege Eidseter var med som forteller og gjenfortalte blant annet tekster fra Henrik Sørensen. Frank Tangen fortalte historien om bildet i korbuen, «Det nye Jerusalem».

14.juli var det en kombinasjon av refleksjon over bildene til Åge Storstein i kirkens korparti, Emmausvandrerne, og opera som stod på agendaen. Forteller Hege fortalte fritt etter Lukasevangeliets historie om Emmaus mens sopran Marit Sehl og pianist Monica Tomescu-Rohde fremførte stykker av kvinnelige komponister. Marit Sehl er opprinnelig fra Hurum, men har optrådt på de største operascener verden over.

28.juli ble det jazz og sommer i Holmsbu. Jazzpianist John Holmstrøm hadde tatt turen fra Gøteborg og tatt med seg trommis Henrik Wartel og Yasuhito Mori på kontrabass. Begge har tidligere spilt med verdenseliten innenfor jazz. Kunstnerne i malerkolonien tilbrakte sommermånedene i Holmsbu, og mange av motivene deres viser stedet som en sommeridyll. Med utgangspunkt i sommermotivene i kunstnerkirken bød vi på en lett ettermiddag med en god kombinasjon av jazzmusikk, og dikt og fortellinger med Hege Eidseter og Frank Tangen.

Foto: Kerstin Ehrnlund.

4.august var det Thormod Rønning Kvam som skulle traktere pianoet i kunstnerkirken sammen med forteller Hege Eidseter og Frank Tangen. Til sammen ble dette forestillingen «Gershwin og alle fuglene.» Thormod spilte blant annet Gershwin mens Hege og Frank undret seg over alle fuglene i kunsten. Hva har egentlig måker i en kirke å gjøre? Dagens overraskelse var at jazzsangerinne Maria Holmstrøm plutselig reiste seg fra benkeraden og sang med da Thormod spilte Summertime.

11.august var det igjen pianist Jie Zhang sin tur, og dette var fjerde gang hun spiller i kunstnerkirken. I år hadde hun med seg cellist Sandra Lied Haga. Frank Tangen skulle denne søndagen fortelle historien om årets kunstner, Anita Greve. Greve ble kalt «den vandrende malerinne» og det var vanskelig å finne informasjon om henne. Mulig ligger mye av forklaringen i det lange oppholdet på Grini under andre verdenskrig og tapet av sin mann. Livet hennes ble ikke som hun hadde planlagt og drømt om og hun måtte finne nye veier.

Foto: Per Sollerman, Stian Schioldborg, Agnete Brun. Tegning fra Nutheim Kunstsenter.

Alle kunstforestillinger i kirken hadde mellom 75 og 100 publikummere og vårt inntrykk var at de var veldig fornøyde med hva de fikk servert. En tilbakemelding vi fikk av en trofast gjest etter sommeren, vil vi gjerne ta med til slutt:

Jeg har vært en mer eller mindre trofast besøkende ved Kunstnerkirken og Kulturkapellet de siste årene og har bitt meg merke i den utviklingen som har skjedd. Fra en litt

famlende og kanskje litt sjenert start har det foregått en tydelig utvikling mot et bevisst program med et mål og en mening. I refleksjon ser jeg også at villigheten til eksperimentering, dristigheten i programutforming og lekenhet er beholdt. De enkelte programinnslagene er informative. Det er stadig mulighet til å høre og se og lære noe nytt. Samtidig berøres strenger og sider ved en selv, slik at hvert enkelt søndagsarrangement blir en sterk anledning til å møte og bli kjent med seg selv.

Innholdet i arrangementene er for høyttravende vil noen kritikere kanskje si. Men min oppfordring til arrangørene er å beholde det høye kunstneriske nivå. I dagens samfunn mangler det ikke på lettvintheter og bevistløs underholdning. Kunstnerkirken og Kulturkapellet er i ferd med å bli en garantist for kvalitet og seriøsitet. Kan man bli for seriøs? Den fallgruven unngår arrangøren ved å være likefrem og naturlig. De unngår elegant gravalvoret uten å ty til amatørmessige sidesprang. Man kan si at arrangøren er blitt mer profesjonell. Eller rett og slett at de gjør ting ordentlig!

En stor honnør til at de løfter frem kunstnerkolonien, Henrik Sørensen og hans kunstner venner. Og ikke minst at de uten blygsel plasserer Holmsbu på kartet og i verden.

En stor takk må også rettes til lederen i Holmsbu kirkes venner, Eva Myhre. Hun har stilt opp på alle arrangementer med mat, kaffe og kringle til oss på jobb og ikke minst til artistene. Rett og slett utrolig god service!

Vi vil også rette en takk til Røyken og Hurums avis som har trykket forhåndsomtale og fullt program hver eneste uke. I tillegg fikk vi en stor artikkel i forkant av sommeren og de lagde en flott artikkel om forteller Hege Eidseter i juli.

Forside-grafikk: Ragnar Blichfeldt Haug.

Foto uten kreditering: Morten Arnesen, Linda L. Marthinsen, Hildegunn Opstad

Foto av kunsten i Holmsbu kirke: Pål A. Berg.

